

Jeigu jau suformavote obligacijų portfelį, tuomet turite dvi galimybes:

- Užsimerkti, apsimesti, kad obligacijų rinkoje pokyčiai nevyksta, ir tikėtis geriausio.
- Stebėti pokyčius obligacijų rinkoje ir, jeigu pokyčiai nebesutampa su jūsų investavimo strategija, imtis veiksmų.

Kaip supratote kalbame apie aktyvų ir pasyvų investavimą į obligacijas. Negalima teigti, kad kažkuris vienas iš pastarųjų yra geresnis už kitą. Pasyvus investavimas iš investuotojo nereikalauja tiek daug žinių, laiko ir pastangų. Tuo labiau, kad aktyvus obligacijų portfelio valdymas negarantuoja, kad daugiau uždirbsite. Aktyvus obligacijų portfelio valdymas reikalauja daugiau finansinių operacijų, sumokėsite daugiau komisinių brokeriui, o jeigu priimsite neteisingus sprendimus, obligacijų vertė sumažės daugiau nei investuojant pasyviai.

Jeigu nusprendėte aktyviai valdyti obligacijų portfelį, jeigu tikite, kad turite pakankamai daug žinių, įgūdžių ir gerą nuojautą teisingai numatyti palūkanų normos pokyčius, tuomet turite žinoti, kokių veiksmų turite imtis, kad iš to pasipelnytumėte.

Obligacijų portfelio valdymas, palūkanų normai kylant

Ekonomikai pradėjus kilti, centrinis bankas pradeda didinti palūkanų normą, kad pristabdytų ekonomiką nuo perkaitimo. Augant ekonomikai, iš paskos seka ir infliacija. Kokių veiksmų turėtų imtis investuotojas tokiu atveju? Palūkanų normai augant, investuotojui svarbiausia sumažinti obligacijų išpirkimo terminą ir įsigyti cikliškų pramonės sektorių (transporto, finansų, gamybos ir pan.) kompanijų obligacijų.

Investuotojo veiksmai kylant rinkos palūkanų normai

Parduoti

→

Pirkti

Obligacijas, su ilgu išpirkimo terminu.

Obligacijas su trumpu išpirkimo terminu, įskaitant tokias obligacijas, kurios gali būti išpirktos anksčiau laiko. Iš trumpalaikių obligacijų suformuoti kopėčių strategiją, o pinigus gautus už išpirktas obligacijas reinvestuoti į ilgalaikes obligacijas.

Investicinius obligacijų fondus, kurie investuoja tik į ilgą išpirkimo terminą turinčias obligacijas.

Investicinius fondus, kurių vidutinė obligacijų trukmė yra trumpa.

Parduoti

Fiksuotų palūkanų obligacijas, kurios yra jautrios kylančioms palūkanų normoms, pvz. nulinio kupono obligacijos.

Obligacijos, kurios pardavinėjamos su nuolaida ir kurių nesiruošiate išlaikyti iki išpirkimo termino tuo atveju, jeigu esate jautrūs obligacijų vertės sumažėjimui.

→

Pirkti

Obligacijas su kintančiu kuponu (padidėjus rinkos palūkanų normai, atitinkamai padidėja ir kuponas).

Obligacijas, kurios pardavinėjamos su premija, nes jų aukštesnis kuponas apsaugo nuo kainos sumažėjimo.

Obligacijų portfelio valdymas, palūkanų normai mažėjant

Ekonomikai sulėtėjus vyriausybė pradeda ekonomiką skatinančią monetarinę politiką – centrinis bankas sumažina bazinę palūkanų normą, ko pasakoje mažėja ir rinkos palūkanų norma. Daugeliu atveju, tai yra gera žinia obligacijų savininkams, nes obligacijos pradeda brangti. Tačiau ekonomikai išgyvenant recesiją, rizikos valdymas tampa visiems investuotojams aktualus klausimas. Norėdami suvaldyti riziką krentant palūkanų normai, turėtumėte imtis sekančių priemonių:

- siekdami apsisaugoti nuo obligacijų išpirkimo anksčiau laiko galite naudoti kulų strategiją.
- siekdami išvengti emitento bankroto, turite vengti ciklinių pramonės sektorių (pvz. transporto, finansų sektoriai) ir investuoti į ekonomikos sektorius, kurie generuoja pastovius pinigų srautus (vartojimo reikmenų, komunalinių paslaugų, energetikos sektoriai).
- Siekiant išvengti hipotekos obligacijų išpirkimo anksčiau laiko, įsigykite struktūrizuotą hipotekos obligacijų, už kurias mokamos palūkanos, tačiau paskolos grąžinimas yra atidėtas ilgesniam laikui. Tokios struktūrizuotos hipotekos obligacijos atitolins obligacijų išpirkimą anksčiau laiko, tačiau jo neeliminuos.

Norint padidinti obligacijų portfelio grąža, krentant palūkanų normą, rekomenduojama:

Parduoti	→	Pirkti
Obligacijas, su trumpu išpirkimo terminu.		Nusipirkę ilgalaikių obligacijų pigiai, užfiksuosite aukštą jų palūkanų normą.
Investicinius fondus, kurių vidutinė obligacijų trukmė yra trumpa.		Investicinius obligacijų fondus, kurie investuoja tik į ilgą išpirkimo terminą turinčias obligacijas.
Obligacijas su kintančiu kuponu.		Nulinio kupono obligacijas tam, kad maksimaliai pasipelnytumėte iš kainos pokyčio.
Hipotekos obligacijas su trumpu išpirkimo terminu.		Su nuolaida pardavinėjamas ilgalaikes hipotekos obligacijas, kadangi būsto savininkai suskubs paskolas gražinti anksčiau laiko arba jas refinansuos, o tai padidins investicinę grąžą.

Pabaigai

Palūkanų normai pakeitus kryptį, aktyviai obligacijų portfelį valdantis investuotojas neturi strimgalviais pulti nuo vienu obligacijų prie kitų. Investuotojai, kurie bando numatyti palūkanų normos kryptį dažnai patiria nesėkmę, nes nuolat tiksliai numatyti palūkanų normos pokyčius beveik neįmanoma. Smulkiam investuotojui patartina diversifikuoti obligacijų portfelį, griežtai laikytis ilgalaikės strategijos ir daryti minimalias investicinio portfelio korekcijas, užuot bandžius pagauti palūkanų normos dugną ar piką.

Sveikiname, Jūs baigėte VŠĮ Investologija parengtą obligacijų mokymo programą. Tikimės, kad pateiktos žinios Jums pasirodė naudingos ir tapote sumanesnis ir išvalgesnis investuotojas, turintis tvirtą savo požiūrį į obligacijas, kaip investicinę priemonę. Vienintelio dalyko, kurio mes negalime Jums suteikti – tai patirties. Tad linkime sėkmingai investuoti į obligacijas.

